

ปฏิสัมพันธ์ของแบบการคิดและชนิดของมุมกล้องในการสาขิต
การตัดต่อวิดีทัศน์ด้วยบทเรียนวิดีทัศน์
ที่มีผลต่อผลลัพธ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรี

นายบุญเสริม เนตรเก่ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชาโสตหัศนศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2539
ISBN 974-635-141-9
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**AN INTERACTION OF COGNITIVE STYLES AND TYPES OF CAMERA ANGLE
IN VIDEOTAPE EDITING DEMONSTRATION WITH VIDEOTAPE LESSONS
UPON LEARNING ACHIEVEMENT OF UNDERGRADUATE STUDENTS**

MR. BOONSERM NATEKENG

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

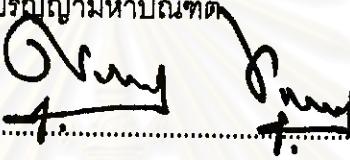
Academic Year 1996

ISBN 974-635-141-9

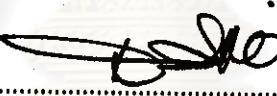
หน้าวิทยานิพนธ์ ปฏิสัมพันธ์ของแบบการคิดและชนิดของมุมกล้องในการสาธิตการตัดต่อ
วีดิทัศน์ด้วยบทเรียนวีดิทัศน์ที่มีผลต่อผลลัพธ์ทางการเรียนของนิสิต
ปริญญาตรี
โดย นายบุญเสริม เนตรเก่ง
ภาควิชา สาขาวิชานักศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ

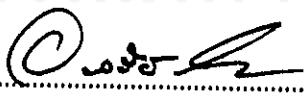
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุกรี รอดโพธิ์ทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สุนัน พุ่มมาศ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรุรวิรย์ tan ตะกั่วทุ่ง)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. วชิราพร ขจิตริย์ไกศล)

พิมพ์ต้นฉบับบทดัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

บุญเสริม เนตรเก่ง : ปฏิสัมพันธ์ของแบบการคิดและชนิดของมุมกล้องในการสาอิດการตัดต่อวิดีทัศน์ด้วยบทเรียนวิดีทัศน์ที่มีผลต่อผลลัพธ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรี (AN INTERACTION OF COGNITIVE STYLES AND TYPES OF CAMERA ANGLE IN VIDEOTAPE EDITING DEMONSTRATION WITH VIDEOTAPE LESSONS UPON LEARNING ACHIEVEMENT OF UNDERGRADUATE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.สมเชาว์ เนตรประเสริฐ, 72 หน้า, ISBN 974-635-141-9

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของแบบการคิดและชนิดของมุมกล้องในการสาอิດการตัดต่อวิดีทัศน์ด้วยบทเรียนวิดีทัศน์ที่มีผลต่อผลลัพธ์ทางการเรียนของนิสิตปริญญาตรี

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาทดลองในครั้งนี้ เป็นนิสิตปริญญาตรีของคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ทั้งหมดจำนวน 150 คน นำมาผ่านการทดสอบ เตอะ กรุ๊ป เออมเบคเดต พิกเกอร์ เทสต์ เพื่อแยกกลุ่มตามแบบการคิดพิลต์ ดิเพนเดนช์ และพิลต์ อินดิเพนเดนช์ ในกลุ่มพิลต์ ดิเพนเดนช์ นำมาผ่านการสุ่มอย่างง่าย เพื่อเข้ารับการทดลอง ศึกษาด้วยบทเรียนวิดีทัศน์ที่ใช้มุมกล้องของบเจคทิฟ จำนวน 10 คน และมุมกล้องชับเจคทิฟ จำนวน 10 คน ในกลุ่มพิลต์ อินดิเพนเดนช์ก็นำมาผ่านการสุ่มอย่างง่ายเช่นกัน เพื่อเข้าทดลองศึกษาบทเรียน วิดีทัศน์ ที่ใช้มุมกล้องของบเจคทิฟ จำนวน 10 คน และมุมกล้องชับเจคทิฟ จำนวน 10 คน รวมเป็นกลุ่มทดลอง 4 กลุ่ม ผู้เข้าร่วมการทดลองในครั้งนี้ทั้งสิ้น 40 คน

ผู้วิจัยได้เก็บและรวบรวมข้อมูลจากคะแนนผลลัพธ์ทางการเรียนแล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ทางสถิติโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (TWO-WAY ANOVA)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นิสิตที่มีแบบการคิดต่างกัน คือ พิลต์ ดิเพนเดนช์ และพิลต์ อินดิเพนเดนช์เมื่อเรียนด้วยบทเรียนวิดีทัศน์ที่ใช้มุมกล้องในการสาอิດการตัดต่อวิดีทัศน์ต่างกันมีผลลัพธ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

2. นิสิตที่เรียนด้วยบทเรียนวิดีทัศน์ที่ใช้มุมกล้องในการสาอิດการตัดต่อวิดีทัศน์ต่างกัน คือ หมูของบเจคทิฟ และหมูชับเจคทิฟ มีผลลัพธ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนวิดีทัศน์ที่ใช้มุมกล้องชับเจคทิฟ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลลัพธ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนวิดีทัศน์ที่ใช้มุมกล้องของบเจคทิฟ

3. นิสิตที่มีแบบการคิดต่างกัน คือ พิลต์ ดิเพนเดนช์ และพิลต์ อินดิเพนเดนช์ เมื่อเรียนด้วยบทเรียนวิดีทัศน์ มีผลลัพธ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

พิมพ์ดันดับที่ด้วยวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

C742765 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORD : COGNITIVE STYLES / CAMERA ANGLE / VIDEOTAPE LESSONS

BOONSERM NATEKENG : AN INTERACTION OF COGNITIVE STYLES AND TYPES OF
CAMERA ANGLE IN VIDEOTAPE EDITING DEMONSTRATION WITH VIDEOTAPE LESSONS
UPON LEARNING ACHIEVEMENT OF UNDERGRADUATE STUDENTS. THESIS ADVISOR :
ASSOCIATE PROFESSOR SOMCHAO NATEPRASERT, 72 pp. ISBN 974-635-141-9

The purposes of this study were to examine the interaction of cognitive styles and types of camera angle in videotape editing demonstration with videotape lessons upon learning achievement of undergraduate students.

The population used in this experiment consisted of a total of 150 sophomore students of the Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University in the academic year 1996. The students were required to take the Group Embedded Figures Test in order to group their cognitive styles according to the field dependence and the field independence. In the field dependence group, 10 students are selected by means of simple random sampling to take part in an experiment with videotape lessons using objective camera angles, while 10 other students are selected by the same method to be experimented with videotape lessons using subjective camera angles. Likewise, in the field independence group, 10 students are selected by means of simple random sampling to take part in an experiment with videotape lessons using objective camera angles, while 10 other students are selected by the same method to be experimented with videotape lessons using subjective camera angles. Altogether, there are 4 experimental groups and a total of 40 students participating in this experiment.

The researcher collects data from these students' learning achievement and analyses the data statistically, using the two-way analysis of variance. The findings of the experiment can be summarized as follows.

1. The students who have different cognitive styles, namely the field dependence and the field independence, when taking videotape lessons using different camera angles in demonstrating editing principles, show the same learning achievement in statistically no-significant differences.

2. The students who take videotape lessons which use different types of camera angle, namely the objective camera angle and the subjective camera angle, in demonstrating editing principles show different learning achievement in statistically significant differences at .05 level. The group of students who take videotape lessons using subjective camera angle demonstrate a higher level of average learning achievement than those who take videotape lessons using objective camera angle.

3. The students who have different cognitive styles, namely the field dependence and the field independence, when taking videotape lessons show the same learning achievement in statistically no-significant differences.

ภาควิชา.....
สาขาวิชา.....
ปีการศึกษา.....
2539

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ เกิดจากความช่วยเหลือของหลาย ด้าน จากบุคคลที่ให้ความกรุณาแก้ปัญหานี้

ขอขอบขอนพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ สมสาร เนตรประเสริฐ เป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความเมตตา รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งตลอดเวลาที่มีปัญหาท่านได้ค่อยชี้แนะ ชี้แจง และบอกถึงแหล่งศึกษาอื่นๆ อีกท่านหนึ่งที่ผู้ช่วยฯ ชื่อ ดร. อรุณรัตน์ ณ ตะกั่วทุ่ง อาจารย์ ดร. วชิราพร อัจฉริยโกศล ซึ่งเป็นกรรมการ ได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แจง ให้ทราบถึงข้อบกพร่องรวมถึงแนวทางแก้ไข ยังเป็นประโยชน์สูงสุด และทำให้งานวิจัยในครั้งนี้มีคุณค่ายิ่ง

ผู้ช่วยฯ ได้รับความช่วยเหลือจากคณาจารย์ คณานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชี พลพงษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ โอฬาร วงศ์บ้านดู่ ซึ่งท่านทั้งสองมีความเชี่ยวชาญในการผลิตวิดีโองานนี้โดยสอนประจำที่ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยตรวจสอบความถูกต้อง ในการผลิตบทเรียนวิดีโองานนี้ รวมทั้งนิสิตชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ที่ได้เสียสละเวลาเป็นกثุ่มตัวอย่างของภารกิจ

ความสำเร็จของงานวิจัยครั้งนี้ ยังมีผู้อุปถัมภ์ หลังรับผู้ช่วยฯ ไม่สามารถที่จะกล่าวถึงได้ ทั้งหมด สวยงามน่าชื่นชม ตลอดจนท่านผู้ช่วยฯ ที่ค่อยเป็นห่วงและให้กำลังใจ เสียสละเวลาช่วยเหลือในหลาย ด้าน จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สามารถสำเร็จได้ในที่สุด

บุญเสริม เนตรเก่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๘
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง	๙

บทที่

1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แบบการคิด.....	10
พิล็อก ดิเพนเดนซ์และพิล็อก อินดิเพนเดนซ์.....	12
เครื่องมือวัดแบบการคิด.....	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบการคิด.....	15
ความรู้เรื่องมุมกล้อง.....	18
ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับผลของมุมกล้อง.....	19
ความรู้เรื่องเครื่องตัดต่อวิดีทัศน์ระบบ VHS.....	20
การตัดต่อ.....	23

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	29
	กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	29
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	39
	สรุปผลการวิจัย	42
	อภิปรายผลการวิจัย.....	42
	ข้อเสนอแนะ	44
	รายการอ้างอิง.....	45
	ภาคผนวก	48
	ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	50
	ภาคผนวก ข. บทวิ蒂ทัศน์.....	51
	ภาคผนวก ค. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	62
	ภาคผนวก ง. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	65
	ประวัติผู้วิจัย.....	72

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามแบบการคิด.....	29
3.2	แสดงกลุ่มตัวอย่างตามแบบการคิดเพื่อเข้ารับการทดลองจากบทเรียนวิธีทัศน์ที่ใช้มุมกล้องต่างกัน	30
4.1	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแบบการคิดและชนิดของมุมกล้อง	35
4.2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนเมื่อใช้มุมกล้องในการสาธิตการตัดต่อวิธีทัศน์ต่างกันของนิสิต ปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ที่มีแบบการคิดต่างกัน	36
4.3	ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นิสิตเมื่อเรียนด้วยบทเรียนวิธีทัศน์ที่ใช้มุมกล้องในการสาธิตต่างกัน	37

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย